
Evalueringsrapport SPED102 – høsten 2019

Emneansvarlig: Bjarte Furnes

Faglærer: Bjarte Furnes

Innhold og oppbygning

SPED102 er et emne på 15 studiepoeng i 3. semester for studenter som går på bachelorprogrammet i spesialpedagogikk. Tematikken sentrerer rundt observasjon, kartlegging og tiltak for barn og unge med spesialpedagogiske behov sett fra et system- og individperspektiv. Hovedfokuset er rettet mot barn i barnehagealder, med særlig vekt på språklig og sosial fungering. Høsten 2019 ble emnet gjennomført for tredje gang. Undervisningen består av 10 forelesninger, 7 seminar på 2 t. og 3 seminar på 4 t. Forelesningene har frivillig oppmøte, mens seminarene er obligatoriske. Studentene (grupper på 2-3) gjennomfører én ukes observasjonspraksis i barnehage. Observasjonspraksisen er totalt på 50 timer, fordelt som 25 timer i barnehage og 25 timer med forberedelse til og bearbeiding av praksiserfaringer på campus. I dette inngår det at studentene etter praksis skal levere en rapport (omfang 2000-2500 ord), som bl.a. inneholder drøfting av en problemstilling som de har hatt med seg ut i praksis. For å svare på problemstillingen forutsettes det at studentene gjennomfører observasjon av barn i naturlig samspill, samt intervju av pedagogisk personale på praksisstedet. Det er tilbud om veiledning fra faglærer underveis i arbeidet med rapporten. Rapporten blir etter innlevering vurdert til godkjent/ikke godkjent. Godkjent praksisrapport, samt deltakelse i praksis og på seminar er en forutsetning for å gå opp til eksamen i emnet. Vurderingsformen er muntlig eksamen som består av to deler. Den første delen er en selvstendig presentasjon som bygger på problemstillingen som studenten har undersøkt i praksisperioden. I presentasjonen skal problemstillingen kobles til aktuell litteratur på emnet, relevante praksiserfaringer, samt studentens egne refleksjoner (studentene har tilbud om prøvemuntlig ved at de holder presentasjonen for medstudenter og faglærer to uker før eksamen). Den andre delen er en faglig samtale mellom student og sensorer om annen aktuell tematikk på emnet, og som videre er utdypet i mål og innhold, samt emnets læringsutbyttebeskrivelser. En sentral tenkning som ligger til grunn for emnet er prosessorientert læring. Mer konkret betyr det at studentene tidlig i semesteret utvikler problemstillinger med relevans for emnets tematikk, og som de deretter tar med seg ut i observasjonspraksis. Problemstillingen skal svares på i praksisrapporten, samt videreutvikles frem mot den muntlige presentasjonen på eksamen. Intensjonen med denne tilnærmingen er at studentene må jobbe aktivt med relevant tematikk gjennom hele semesteret og at læring skjer i samspill med faglærer og medstudenter.

Denne videre evalueringen baserer seg på en spørreundersøkelse sendt til studentene i etterkant av eksamen på emnet (13 av 20 studenter svarte på undersøkelsen, svarprosent 65 %), evalueringssamtale med de tillitsvalgte, samt faglærers egne vurderinger.

Informasjon i emnet

Informasjon om emnet og frister ble gitt på seminarene i tillegg til studentportalen «mittuib» i form av et informasjonshefte (inkl. emneplan, undervisningsplan og litteratur), et informasjonsskriv om praksis og praksisrapport, samt et informasjonsskriv om eksamen og obligatoriske arbeidskrav. I tillegg ble det lagt ut kunngjøringer underveis på emneportalen ved behov. Ut fra studentenes respons på spørreskjemaet (sentrerer mellom «bra» og «svært bra»), samt samtaler med studentrepresentanter underveis i semesteret virker det som om informasjonsflyten fungerer på en meget god måte. Det skal likevel nevnes at det er én student som har noen kritiske bemerkninger når det gjelder informasjon/informasjonsflyt. Dette er tilbakemeldinger som det er viktig å ta på alvor. Samlet sett er det likevel tydelig at informasjonsflyten på emnet har hatt en klar forbedring siden forrige evaluering (høsten 2017).

Undervisning og veiledning

Studentene rapporterer at de i snitt har deltatt på mellom 7 og 8 forelesninger (totalt 10). Dette stemmer godt overens med faglærers egne observasjoner. På bakgrunn av respons fra studenter og studentrepresentanter er de jevnt over godt fornøyd med det faglige utbyttet av forelesningene (alle svar sentrerer mellom «bra» og «svært bra»). Studentene er også jevnt over godt fornøyd med forelesningene sett opp mot emnets mål og innhold (sentrerer mellom «bra» og «svært bra»). Det ser og ut til at studentene vurderer koblingen mellom forelesninger og aktuell litteratur som god. Positive vurderinger av forelesningene blir ytterligere understreket i studentenes egne kommentarer. F.eks. er det en student som synes det er bra med gjesteforelesere, fordi det bidrar til variasjon. Foruten faglærer (6 forelesninger) var de resterende forelesningene fordelt på en intern kollega (2), samt kollegaer fra HVL (1) og Statped (1). Studentene er også jevnt over godt fornøyd med det faglige utbyttet av de ordinære seminarene. Dette blir uttrykt både gjennom spørreskjemaet (majoriteten svarte «bra» eller «svært bra»), men og i samtale med studentrepresentantene. Det er likevel én student som opplever det faglige utbyttet av de ordinære seminarene som «dårlig». Hva som er årsaken til denne misnøyen, er vanskelig å få tak på da vedkommende i liten grad har utdypet dette i de åpne spørsmålene. En hendelse som kan forklare noe av misnøyen er at ett seminar ble gjennomført uten faglærer, og uten annen vikar. I ettertid ser jeg at dette kunne vært løst på en bedre måte, f.eks. ved å flytte det til et annet tidspunkt. I møte med studentrepresentantene kom det frem at flere ga uttrykk for at ordningen med obligatoriske seminar fungerer godt. Grunnen er at skaper en faglig så vel som sosial møteplass fordi alle er til stede. De ga videre uttrykk for at seminarene virket godt planlagte. Av studentene som har svart på undersøkelsen rapporterer 7 at de har benyttet seg av veiledning, mens 6 ikke har benyttet seg av dette tilbudet. Kvaliteten på veiledningen vurderes fra «bra» til «svært bra». Dette er naturligvis kjekt å ta med seg videre. Når det er sagt er det et mål at flere benytter seg av veiledning på fremtidige kull. En mulig tilnærming kan være å legge opp til «obligatorisk» veiledning tidlig i semesteret, slik at studentene kommer godt i gang med å utvikle ideer til aktuelle problemstillinger som de skal undersøke nærmere i praksisperioden.

Anbefalt litteratur

12 av studentene vurderer litteraturen som «bra» (8) eller «svært bra» (4). Én student vurderer den som «middels». Samlet sett virker det altså ut som om litteraturen på emnet fungerer på en god måte. Noen studenter har gitt tilbakemelding på at det til tider har vært vanskelig å finne frem i

litteraturlisten, samt at noe av litteraturen ikke var tilgjengelig i litteraturkiosken ved semesterstart. Dette er viktige tilbakemeldinger som det burde være relativt enkelt å gjøre noe med i møte med fremtidige kull.

Praksis og praksisrapport

Studentenes opplevelse av praksisperioden er jevnt over bra (2 mente den var «svært bra», 9 mente den var «bra» og 2 mente den var «middels»). Samlet sett er dette en bedring fra forrige gang emnet ble evaluert. En sannsynlig forklaring er at barnehagene nå er bedre forberedt på hvilke studenter som kommer til dem, samt hvilken rolle studentene/barnehagene skal ha i løpet av praksisperioden. Barnehagene får bl.a. et skriv i forkant av praksis som detaljert forklarer intensjonen med observasjonspraksis. I tillegg presiseres det at studentene skal ha en veileder som skal følge dem gjennom hele uken. Erfaringer med ulike barnehager de siste årene har og gjort oss bedre i stand til å «velge ut» praksisplasser som vi mener vil gi studentene et godt utbytte. Når det er sagt er det noen studenter som ønsker en lengre praksisperiode, mens andre mener at en ukes praksis med kun observasjon er for lenge/lite variert. Studentene er jevnt over godt fornøyd med det faglige utbyttet av seminarene før og etter praksis (majoriteten svarer «bra» eller «svært bra», noen få svarer «middels»). På det åpne spørsmålet om praksis gir én student uttrykk for at førpraksisseminaret kom noe sent, mens en annen gir uttrykk for at seminarene ikke ga vedkommende noe særlig. Når det gjelder praksisrapporten mener 7 av studentene at den har bidratt til å bearbeide erfaringer fra praksis «i stor grad». 5 studenter mener at erfaringene er bearbeidet «i noen grad», 1 svarer «middels» og 1 svarer «i liten grad». I samtale med studentrepresentantene ga de uttrykk for at praksisrapporten med fordel kunne hatt videre rammer. Samlet sett virker det som om studentene jevnt over er godt fornøyd med praksis (det være seg selve praksisperioden i barnehage, før og etterarbeid på campus, samt arbeidet med praksisrapporten). For fremtidige evalueringer kan det likevel være en idé å lage spørsmål som gir mer konkrete svar på eventuell misnøye.

Vurderingsform

Tilbakemeldingen fra studentene er at eksamensformen fungerer «svært godt» (7), «godt» (5) eller «middels» (1). I tillegg vurderer majoriteten av studentene presentasjonsseminaret som et ledd i forberedelsene frem mot eksamen som «svært nyttig» (7) eller «nyttig» (3). 3 studenter opplevde derimot verdien av presentasjonsseminaret som «middels». Samlet sett må det sies å være bra, men det bør være et mål fremover å redusere antall studenter som opplever presentasjonsseminaret som middels. Flere studenter gir under det åpne spørsmålet uttrykk for at de liker emnets vurderingsform fordi den gir dem mulig til å vise andre sider av seg selv, f.eks. at det i større grad åpnes opp for studentenes refleksjon rundt ulik tematikk og/eller dilemma i fagfeltet. I tillegg er det én student som gir uttrykk for at vurderingsformen gir mulig til å vise frem muntlige ferdigheter, med den begrunnelse at dette er en viktig egenskap i et eventuelt fremtidig yrke som spesialpedagog.

Av 20 oppmeldte gjennomførte 19 studenter muntlig eksamen. Én student trakk seg før eksamen. Etter faglærers vurdering fungerte gjennomføringen på en god måte.

Karakterstatistikk:

E: 0 D: 1 C: 4 B: 8 A: 6

Antall kandidater: 20

Antall møtt til muntlig eksamen: 19

Antall bestått: 19

Gjennomsnittskarakter: B

Sammenheng mellom de ulike delene som inngår i emnet

Studentene rapporterer jevnt over at de er godt fornøyde med helheten i emnet (4 studenter mener at emnet er «svært bra», 8 mener det er «bra», mens 1 student mener det er «middels»). Dette er en klar forbedring fra forrige emneevaluering hvor studentenes tilfredshet med emnet var mye mer variert. Sannsynligvis er dette et resultat av følgende:

- informasjonen som gis på emnet har gått gjennom flere revideringer de siste årene. Av den grunn er den nå sannsynligvis mer informativ og presis.
- emnet har «satt seg» i den forstand at de tematiske inndelingene i all hovedsak oppleves som logiske, samt at teamene støttes opp av relevant litteratur og forelesere med overlappende kompetanser.
- den prosessorienterte arbeidsformen med problemstilling, praksis, praksisrapport og presentasjon på eksamen oppleves som meningsfull og lærerik av flere studenter. Dette ble uttrykt både av studenter som var innom for veiledning, samt av studentrepresentantene.

Arbeidsmengde og innsats

Tilbakemeldingene på arbeidsmengde i emnet varierer fra «middels» (9) til «høy» (4). Dette stemmer overens med studentrepresentantenes tilbakemeldinger. Det er et mål at arbeidsmengden for flere studenter skal oppleves som høy, all den tid emnet inngår i et fulltidsstudium. En mulighet er å legge inn noen flere arbeidskrav. Samtidig må dette ses opp mot den totale belastningen på studiet i sin helhet. F.eks. har studentene et annet emne på høsten (psyk207) som av flere oppleves som særlig arbeidskrevende. Studentene er jevnt over godt fornøyd med egen arbeidsinnsats og rapporterer denne fra «middels» (3), «bra» (9) til «svært bra» (1).

Oppsummering og råd til videre arbeid med emnet

Gjennomgangen ovenfor viser at emnet fungerer på en god måte. Samtidig er det alltid rom for forbedringer. Selv om studentene jevnt over er godt fornøyd med innholdet på forelesninger og seminar, er det en intensjon fremover å legge til rette for enda flere studentaktive læringsformer. Dette vil kunne bidra til at sentral teori, konsepter/begreper, praksiser og dilemmaer innenfor tematikker som inngår i emnet blir problematisert og diskutert av flere studenter. Noen erfaringer med bruk av digital teknologi i både forelesninger og seminar har f.eks. fått gode skussmål fra studentene ved at det utfordrer dem til ikke bare *lese* litteratur og *høre* på faglærer på forelesninger og seminar. I stedetfor må de i større grad inngå i *muntlige og skriftlige* dialoger med medstudenter og faglærer. For fremtidige kull vil rammene for praksisrapporten bli noe utvidet (fra 2500-3000 ord). Dette vil være mer i tråd med det antallet føringer som ligger til grunn for hva en slik rapport skal inneholde. Fagmiljøet vil også undersøke mulighetene for å utvide observasjonspraksis noe. Fra faglærer side handler det om at studentene bør få mer tid til å bli kjent med barna og de ansatte, samt barnehagen som institusjon. I tillegg vil det gi bedre ramme for å gå i dybden på

problemstillinger som studentene har med seg ut i praksis. En mindre utvidelse av praksis vil sannsynligvis også redusere konsekvensene av at studentene kommer i en uke med lite «aktivitet». Samtidig vil en slik endring ha økonomisk, så vel som praktiske konsekvenser som må undersøkes nærmere før det eventuelt blir aktuelt med en endring.

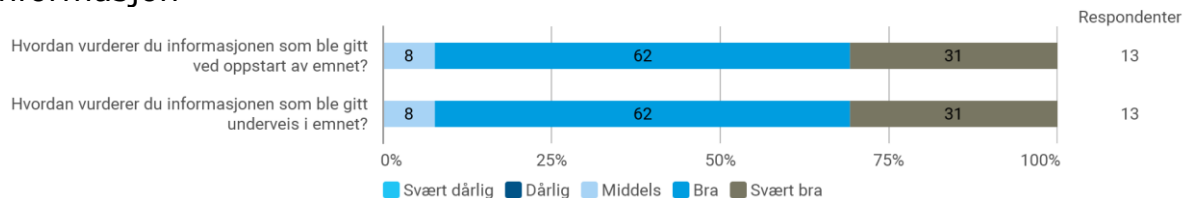
Bjarte Furnes

Emneansvarlig

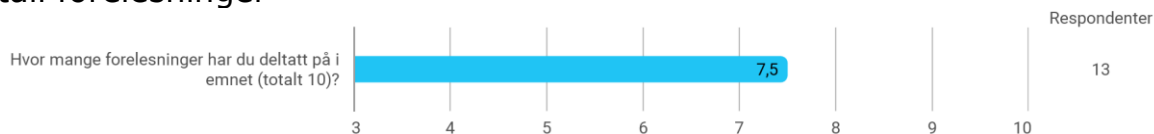
Vedlegg: Respons på evalueringsskjema

Respons på evalueringsskjema

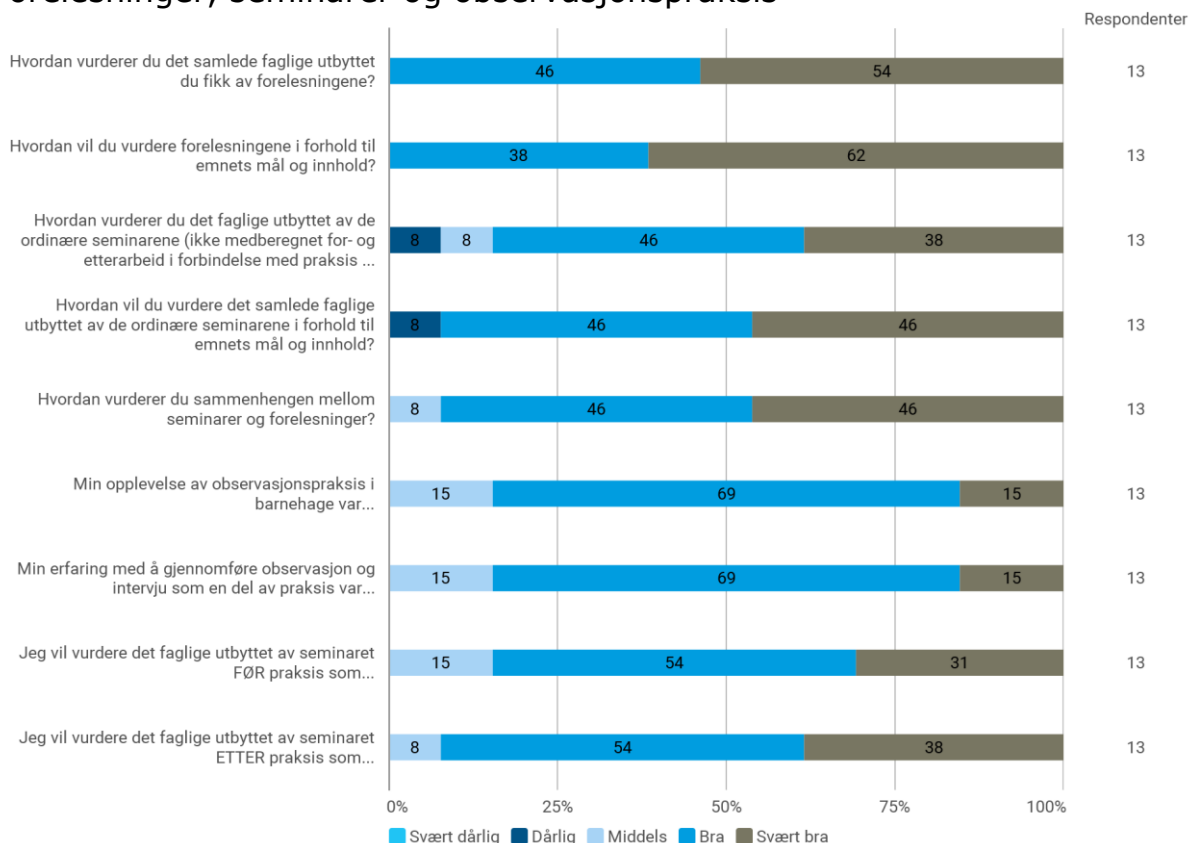
Informasjon

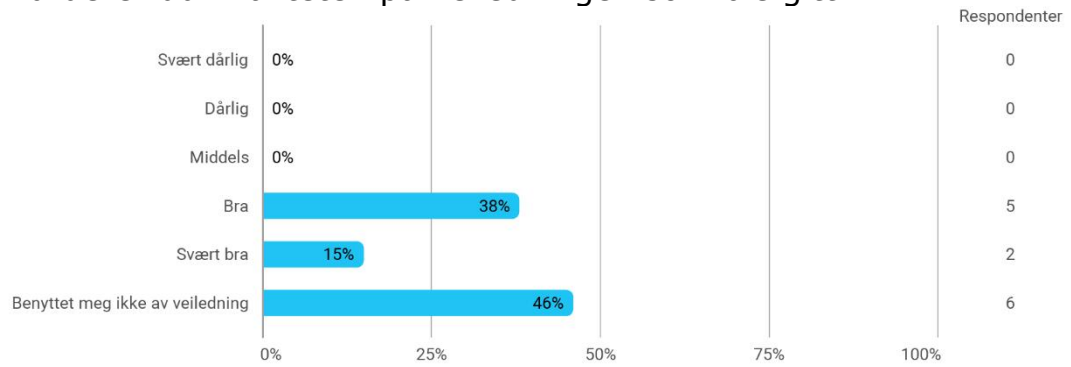
Antall forelesninger

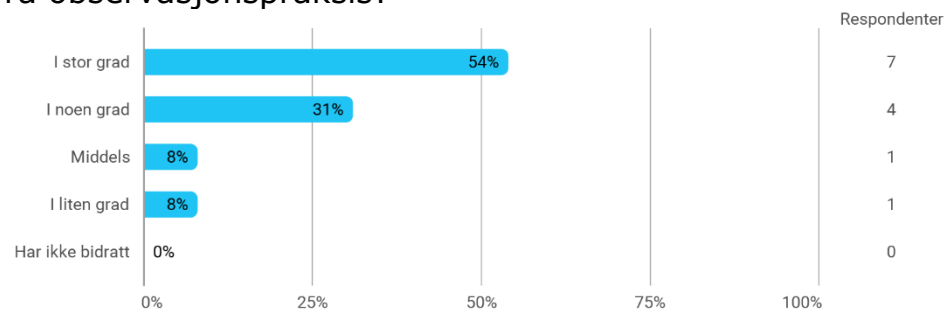
Forelesninger, seminarer og observasjonspraksis

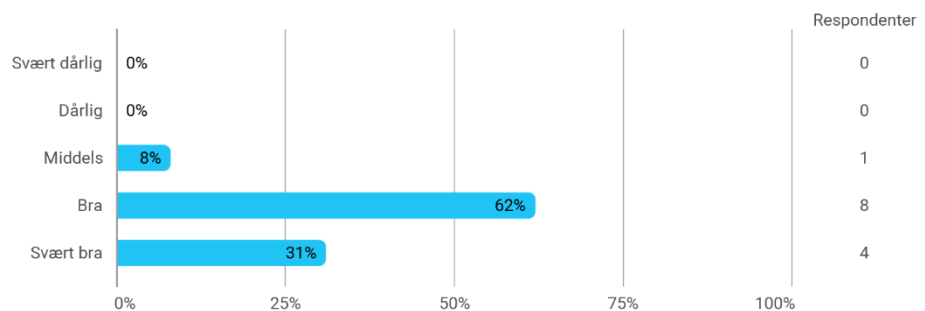
Hvordan vurderer du kvaliteten på veiledningen som ble gitt?

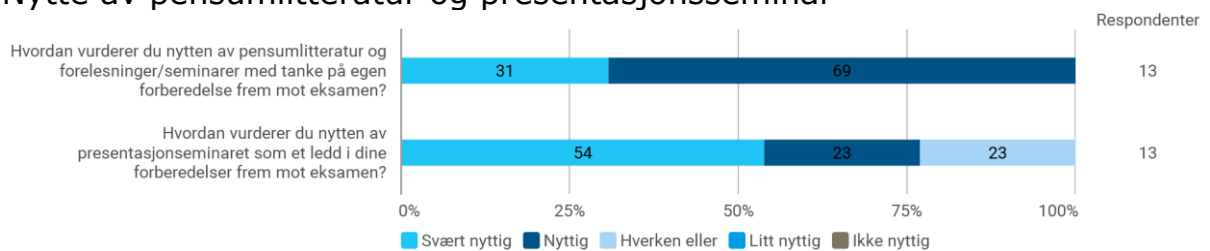
I hvilken grad har arbeidet med praksisrapporten bidratt til å bearbeide dine erfaringer fra observasjonspraksis?

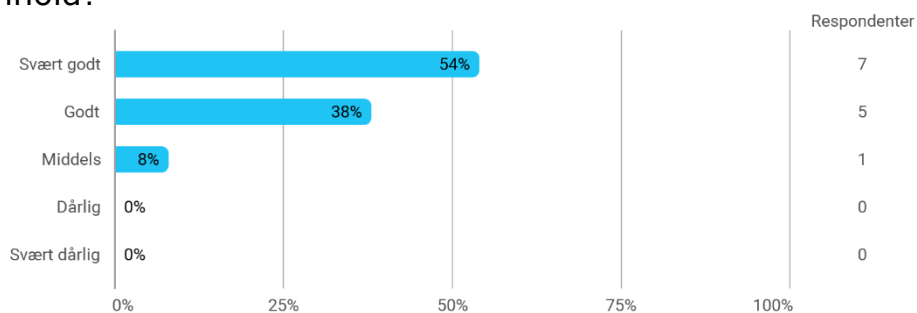
Hvordan vurderer du pensumlitteraturen i forhold til emnets mål og innhold?

Nytte av pensumlitteratur og presentasjonsseminar

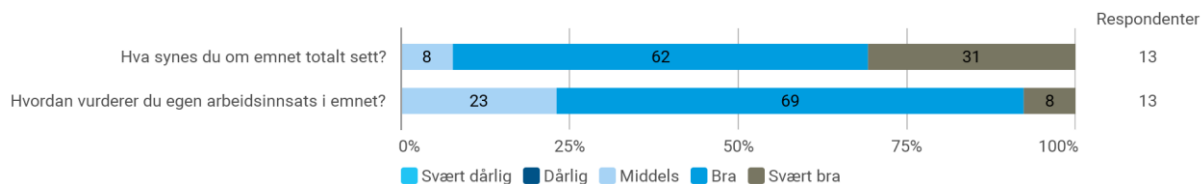
Hvordan synes du eksamensformen fungerte med tanke på emnets oppbygning og innhold?

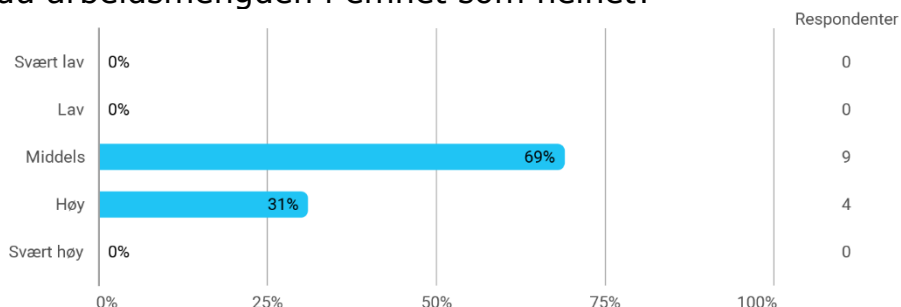
Utdyp ved behov

- ...
- Fint med muntlig.
- Nei
- Jeg synes det var veldig fint å ha en muntlig eksamen i et slikt fag. Jeg følte at det i større grad ga oss mulighet til å vise forståelse og innsikt i faget.
- .
- .
- .
- Bra emne!
- Ettersom dette er den eneste muntlige eksamen som ligger innlagt på studie, synes jeg det er veldig bra at vi har den. Den gir mulighet til å vise en mer reflekterende side av studentene og vise mer av det vi kan. Jeg synes også det er viktig med en slik eksamen med tanke på fagfeltet de fleste av studentene mest sannsynlig skal jobbe med, krever at man kan uttrykke seg muntlig. Det er også spennende med en mer interaktiv eksamensform.
- Synes det er en fordel å ha muntlig eksamen i dette faget da jeg synes at man i større grad får frem refleksjoner både rundt praksisen og pensum
- .

Vurdering av emnet og egen arbeidsinnsats

Hvordan vurderer du arbeidsmengden i emnet som helhet?

Skriv nedenfor

- ...
- Administrativt trengs det forbedringer. Det var en del info som ble endret, seminargruppene ble slått sammen, forelesninger ble flyttet, diverse småfeil i brosjyrer o.l., alle artiklene var ikke på plass, men kom litt etter litt til litteraturkiosken. Hver for seg er dette ikke så alvorlig,

men til sammen ble det frustrerende. Og hvis seminarleder ikke kan møte, må seminaret avlyses. Gi heller «hjemmelekse»; folks tid er verdifull.

- Dyktige og kompetente forelesere, gode forelesninger og kan svare på spørsmål fra studenter
- Jeg synes emnet ble utført på en veldig god måte. Hadde stort utbytte av både forelesningene og seminarene. Var veldig fornøyd med praksisstedet mitt og synes det var gøy med observasjonspraksis. Dersom jeg skal si at jeg savnet noe, må det være at praksisen var lengre og at man i løpet av praksisen også fikk følge en spesialpedagog, kanskje ikke hele uken, men muligens en dag. Kan forstå at det kanskje ikke er gjennomførbart, men var de tingene jeg savnet.
- .
- Dyktig og engasjerende foreleser!
- Seminaret før praksis burde vært litt tidligere, slik at erfaringene fra tidligere studenter kunne kommet frem i lyset før.
- Jeg synes emnet fungerte bra! Har ingen negative kommentarer
- Synes at før- og etter praksis seminarene var litt unødvendige, fikk egentlig ikke noko ut av de.
- Jeg synes dette emnet har vært meget interessant. Det er også veldig kjekt at vi får være i praksis. En ting som jeg fant utfordrende var å finne fram på litteraturlisten. Synes det var bra med gjesteforeleser. Dette skapte variasjon i forelesningene. Alt i alt er jeg veldig fornøyd med emnet.
- alt i alt var jeg fornøyd med faget. Synes en hel uke med bare observasjon ble litt lenge, skulle ønske det var litt mer opplegg enn å bare observere.
- ..